

Minna Reijonen ps

Toimenpidealoite lääkityksen kotivarasta poikkeusoloissa

Eduskunnalle

Epävakaa maailmantilanne ja sodan uhka on tunnistettava Suomessa. Tärkeitä lääkkeitä on oltava kotona ja on varauduttava myös tilanteeseen, jossa lääkkeitä ei ole saatavilla samalla tavalla kuin normaalioloissa.

Nykyisin Kela-korvattavia lääkkeitä voi hakea apteekista vasta sitten, kun kotona olevat lääkkeet ovat jo melko vähissä. Tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi kolmen kuukauden lääkeannoksen saat apteekista vasta silloin, kun lääkkeitä on enää kahden viikon annos jäljellä. Joustoaikaa on vain noin viisi päivää, jos olet ostanut kuukauden annoksen edellisellä kerralla. Nämä Kelan joustoajat aiheuttavat pitkien matkojen Suomessa ongelmia jo normaalioloissakin. Pahimmillaan saattaa käydä niin, että tänään saa yhden lääkkeen, huomenna toisen ja ylihuomenna kolmannen.

Lääkkeiden saatavuus on monille kirjaimellisesti elinehto, ja säännöllisiä lääkityksiä käyttäville tulisi olla mahdollista varautua poikkeusoloihin niin, että kotiin pystyisi varaamaan tarvitsemiaan lääkkeitä sen verran, että niitä on enemmän kuin parin päivän tarpeeseen.

Kela-korvattavia lääkkeitä pitäisi saada apteekista siten, että kansalaisen olisi mahdollista halutessaan pitää kotonaan vähintäänkin 2—4 viikon tarvetta vastaava määrä säännöllistä lääkitystään. Apteekki seuraa haettujen lääkkeiden kokonaismäärää joka tapauksessa, ja kokonaisuus ei tulisi muuttumaan lääkekulutuksen ja -kustannusten osalta, mutta muutos turvaisi kansalaisten säännölliset lääkitykset siinäkin tapauksessa, että niiden saatavuuteen tulisi ennalta odottamattomia häiriöitä.

Lääkevarautumisessa täytyy ottaa huomioon myös sellaiset kansalaiset, jotka ovat annosjakelun piirissä ja eivät täten voi itse vaikuttaa siihen, miten heidän lääkkeidensä riittävyyden varmistamiseen poikkeusolosuhteissa on varauduttu.

Ehdotan myös, että virallisiin varautumisohjeisiin lisätään maininta siitä, että jokaisella säännöllisiä lääkityksiä käyttävällä olisi hyvä olla hallussaan paperiset reseptit sekä ajantasainen lääkelista siltä varalta, että sähköiset järjestelmät eivät toimi.

Ehdotettu muutos koskisi lääkkeitä, jotka ovat säännöllisessä käytössä olevia valmisteita ja jotka soveltuvat säilytykseen asiakkaan kotona. Huumeiksi luokiteltavat lääkkeet ja muut vahvat pääasiallisesti keskushermostoon vaikuttavat lääkkeet eivät automaattisesti kuuluisi näihin lääkkeisiin.

Toimenpidealoite TPA 13/2026 vp

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että kansalaiset pystyvät varaamaan kotiinsa tarpeeksi säännöllisiä lääkityksiään ja paperisten reseptien ja lääkelistojen säilyttämistä korostetaan varautumisohjeissa.

Helsingissä 18.3.2026

Minna Reijonen ps